

Lovforslag om de gymnasiale uddannelser er nu fremsat

Ministeren for Børn, Undervisning og Ligestilling har nu fremsat lovforslag om de gymnasiale uddannelser med forventet vedtagelse ultimo december 2016. 1. behandling af lovforslaget og følgelovforslaget var d. 14. november 2016, hvor de blev behandlet samlet.

Lovforslaget for de gymnasiale uddannelser er blevet justeret på baggrund af modtagne høringsvar. Dette notat vil tage udgangspunkt i DEG-L's høringsvar og tydeliggøre, hvilke justeringer, der er i mødekommet i det fremsatte lovforslag, og hvilke der ikke er imødekommet.

Kapitel 1: Uddannelserne og deres formål

Uddybning i bemærkninger til §3-4 og 2.1.1.1 i lovforslagets almindelig bemærkninger

I §3 stk. 1 har ministeriet lyttet til DEG-L's indvending om, at der om uddannelsen til teknisk studentereksamen burde tilføjes ordet "innovation". Således står der nu, at uddannelsen lægger vægt på produktudvikling, innovation, problemløsning og på anvendt på naturvidenskab. Ligeledes ønskede DEG-L at tilføje "brug af it" til formålsparagraffen. Dette blev ikke imødekommet.

I §4 stk. 1 om uddannelsen til merkantil studentereksamen ønskede DEG-L ligeledes at tilføje "brug af it", så formuleringen kom til at lyde, at der i undervisningen lægges vægt på brug af it, produktudvikling, innovation og problemløsning, herunder ved arbejde med virkelighedsnære cases og projekter. Dette blev ikke imødekommet.

Ligeværdighed

DEG-L ønskede mulighed for oprettelse af de erhvervsgymnasiale uddannelser som toårigt forløb. Ministeriet henviser til, at en udbredelse af muligheden for toårig tilrettelæggelse til også at omfatte htx og hhx ikke er omfattet af aftalen om de gymnasiale uddannelser. Derudover afventer ministeriet konklusionerne fra forsøg med toårig tilrettelæggelse af hhx. Derfor vil der tidligst når konklusionerne fra forsøget forelægges, blive truffet politisk afgørelse om, hvorvidt der evt. kan blive tale om en permanentliggørelse.

Kapitel 2: Optagelse

Uddybning i bemærkninger til §7-12 og 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Stx, hhx og htx

Der er ikke sket ændringer på optagelseskravene for elever, der ønsker at begynde på en af de treårige gymnasiale uddannelser.

Hf

På hf er adgangskravene fra 9. klasse fortsat de samme.

For optagelse på hf efter 10. klasse er der sket en ændring i fremsatte lovforslag. Eleverne skal fortsat være vurderet uddannelsesparat med 4,0 i gennemsnit i afsluttende standpunktskarakterer og opnå mindst 2,0 i

gennemsnit i henholdsvis dansk og matematik i 10. klasseprøverne. Men det er nu ikke et krav, at elever har aflagt de obligatoriske 9. klasseprøver efter 9. klasse eller har bestået folkeskolens afgangseksamen. Der er således sket en lempelse af optagelseskravene i forhold til udkast af lovforslag. Dermed har ministeriet ikke imødekommet DEG-L's indvending om, at det skal være en forudsætning for at opnå retskrav for adgang til hf fra 10. klasse, at eleven har aflagt folkeskolens obligatoriske 9. klasseprøver ved afslutningen af undervisningen på 9. klasse.

I forhold til optagelse af elever, der ikke kommer direkte fra 9. og 10. klasse, ønskede DEG-L ligestilling mellem ansøgere til alle ungdomsuddannelser. Dette er ikke blevet imødekommet af ministeriet. Det fremgår således af §12, at ansøgere til de treårige uddannelser kan optages på baggrund af en centralt fastlagt optagelsesprøve og samtale, hvorimod at ansøgere til hf ikke skal til optagelsesprøve, men bliver vurderet efter en individuel kompetencevurdering.

Kapitel 3: Organisering og indhold af uddannelserne

Timetal m.m.

Uddybning i bemærkninger til § 19 og 2.1.3.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger

DEG-L ønskede, at §19 stk. 1 blev formuleret, så begrebet "lærerstyret" i første linje erstattes af "lærerorganiseret", og at "lærerstyret" udgår i anden linje, idet undervisningsbegrebet ville blive mere tidssvarende, og der ville blive bedre muligheder for at anvende undervisningsformer, der baseres på digitale læremidler. Dette blev ikke imødekommet.

DEG-L ønskede, at den nuværende 7 % pulje blev bevaret. Der bliver i stedet indført en pulje af undervisningstid for den enkelte elev, hvor institutionens leder kan fordele timer til fag og faglige aktiviteter, hvor eleven vurderes at have behov for en særlig indsats (lovforslagets §19 stk. 8). Derudover vil DEG-L's synspunkt indgå i arbejdet med bekendtgørelsesudmøntning af loven.

Der er i det fremsatte lovforslag sket en lille forhøjelse af timetal på stx med 15 timer, så det samlede timetal bliver 2600. Hhx og htx bibeholder timetallene som før med henholdsvis mindst 2605 timer på hhx og mindst 2770 timer på htx.

DEG-L ønskede, at lovforslaget blev udformet, så der blev indarbejdet en hjemmel, så timetal og fagrække for htx efterfølgende kunne justeres. Justeringen af timetallet for htx er ikke imødekommet. Ministeriet forklarer dette med, at der i htx indgår tidskrævende arbejdsformer i værksteder m.m. En evt. kommende tilpasning af kravene til timetal og fagrække til htx vil skulle aftales i forligskredsen og vil i givet fald blive gennemført ved lovændring.

Studieretninger

Uddybning i bemærkninger til § 26, § 43 og 2.1.3.2.3 og 2.3.10 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Studieretningerne på hhx og htx er ikke blevet ændret i det fremsatte lovforslag. DEG-L ønskede at ændre reglerne om oprettelse af lokale studieretninger med tre studieretningsfag af hensyn til Team Danmark og fx kobling af innovation til teknologi på htx. Dette er ikke imødekommet. Ministeriet forklarer dette med, at alle studieretninger på hhx og htx sikre optagelse på videregående uddannelser, hvorimod det på stx er nødvendig med 3 studieretningsfag for at sikre de afgangsgivende niveauer og fag til videre uddannelse.

Derudover er det ministeriets opfattelse, at adgangen til godkendelse af lokale studieretninger skal anvendes til udvikling af en institutions særlige lokale styrkepositioner.

Derudover er DEG-L's indvending om, at det bør være muligt at udbyde Kommunikation og IT A i kombination med Engelsk A på htx ikke imødekommet. Ministeriet forklare dette med, at engelsk A allerede er et stor fag i htx, men at kun en mindre del af eleverne med engelsk A i dag har faget som studieretningsfag. Derimod er det et udbredt valgfag, og det forventes det fortsat at være.

Derudover ønskede foreningen, at mulighederne for at opgradere teknologi B til et A-niveau på htx undersøges, så også htx obligatorisk får fire fag på A-niveau. DEG-L foreslog, at der blev nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse fra skolerne og de relevante videregående uddannelser.

Ministeriet medgiver, at det kan være relevant at se på, om der på sigt skal indgå fire obligatoriske A fag i htx ligesom i stx og hhx. Dog mener de ikke, at teknologi A skal være obligatorisk, da faget allerede er et udbredt studieretnings- og valgfag. En evt. kommende tilpasning af kravene til timetal og fagrække til htx vil skulle aftales i forligskredsen og vil i givet fald blive gennemført ved lovændring.

Grundforløb

Uddybning i bemærkninger til § 21 og 2.1.3.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Der er ikke sket ændringer i forhold til grundforløbet i det fremsatte lovforslag. Grundforløbets længde bliver tre måneder. DEG-L ønskede bl.a. et grundforløb på 20 uger, så det bedre stemte overens med grundforløbet på EUD, og herunder sikrer et bedre skift for de elever, der ønsker at påbegynde et GF2 forløb efter de gymnasiale grundforløb. Dette blev ikke mødekommet.

I det nye grundforløb vil der indgå undervisning i dansk, matematik, engelsk og samfundsfag samt nogle af de studieretningsfag, som institutionen udbyder. I hhx og htx skal der indgå to forløb, der giver faglig og metodisk introduktion til uddannelsernes faglige hovedområder. I htx skal der indgå naturvidenskabeligt grundforløb og produktudvikling. I hhx skal der indgå almen sprogforståelse og økonomisk grundforløb.

Derudover skal eleverne have en obligatorisk evalueringssamtale, der skal understøtte deres valg af studieretning. Derfor skal eleverne først vælge studieretning efter samtalen i slutningen af grundforløbet.

Eleverne skal derudover fortsat til interne prøver i de to ovenstående forløb på grundforløbet, der tæller med på eksamensbeviset og til en screening i matematik. Denne screening skal kunne anvendes til evalueringssamtale.

DEG-L pointerede, at det ville blive svært at nå at realisere alle de opgaver, der indgår i grundforløbet. Derudover var foreningen modstander af, at karakterer fra grundforløbet var medtællende på eksamensbeviset, hvorfor DEG-L foreslog, at prøverne skulle indgå i vejledningen af den enkelte elev om valg af studieretninger eller evt. skift af uddannelse. Dette blev ikke imødekommet.

Digitale, innovative, globale og karrierekompetencer

Uddybning i bemærkninger til § 28-29 og 2.1.3.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger

DEG-L ønskede, at §29 ligesom §28 blev indledt med "uddannelsesforløbene og undervisningen", idet det understreges, at fordybelsestiden og andre uddannelsesaktiviteter skal bidrage til, at eleverne opnår de kompetencer mv., der er omfattet af §29. Dette blev imødekommet.

Derudover påpegede foreningen, at det burde understreges, at skolerne har ret og pligt til at anvende digitale læremidler i undervisningen, herunder virtuel undervisning. Det tilføjes derfor i §29 stk. 6, at eleverne skal opnå digitale kompetencer, så de lærer at anlægge et kritisk blik på digitale medier, og eleverne gennem undervisningen skal opnå erfaring med digitale fællesskaber og arbejde med skabelsen af digitale produkter.

Kapitel 4: Organisering og indhold af uddannelsen til hf-eksamen

Uddybning i bemærkninger til § 37 og 2.1.4.2.1 og 2.1.7.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

DEG-L udtrykte stor bekymring for den moderne hf i høringssvaret.

I det fremsatte lovforslag er det fortsat muligt at blive optaget på hf efter 9. klasse. Den moderne hf er fortsat professionsrettet med fagpakker inden for it, teknik, erhvervsøkonomi, finansøkonomi og sundhed. DEG-L påpegede, at profilfagene fra især hhx ikke burde kunne indgå i hf fagpakker. Ministeriet medgav, at forslaget ville styrke profilerne, men samtidig ville dette indskrænke elevernes valgmuligheder og skolernes frie muligheder for at profilere sig med bestemte valgfag. Derfor blev DEG-L's indvending ikke imødekommet.

Ændringen på hf ses i forhold til årskarakterer i faggrupperne. DEG-L ønskede, at der blev indført årskarakterer i faggrupperne, så der skabes mest mulig lighed mellem uddannelser med studieforberedende indhold. I stedet for at indføre årskarakterer, indføres der en intern mundtlig, individuel prøve med én medtællende karakter i hver af de to faggrupper.

Kapitel 5: Mødepligt, aktiv deltagelse, oprykning m.v.

Uddybning i bemærkninger til § 42 og i 2.2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger

DEG-L påpegede, at §42 udformes, så det klart fremgik, at den aktive deltagelse i uddannelsesforløbene og undervisningen også omfatter opgaveaflevering, og at konsekvenserne af "snyd" i denne og andre sammenhænge skal være obligatorisk i skolernes studie- og ordensregler. Ministeriet henviser til, at der i forbindelse med udarbejdelsen af en ny bekendtgørelse om studie- og ordensregler i de gymnasiale uddannelser, vil blive indarbejdet et tydeligt krav om, at studie- og ordensreglerne skal danne grundforlag for en målrettet indsats for at imødegå fravær og snyd med elevernes skriftlige arbejde.

Kapitel 7: Institutionens lærere

Uddybning i bemærkninger til § 56 og i 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

På foranledning af høringssvar fra bl.a. Matematikkommissionen og GL er der sket en opstramning i § 56 om faglig kompetence i matematik. Den særlige bestemmelse for lærere ved hhx og htx der indebærer, at en lærer kan opnå et fagligt niveau svarende til et kandidatniveau i de tekniske, teknologiske, herunder informationsteknologiske, naturvidenskabelige og erhvervsøkonomiske orienterede fag omfatter i det fremsatte lovforslag ikke længere matematik.

Kapitel 9.: Forskellige bestemmelser

Uddybning i bemærkninger til §67.

DEG-L ønskede, at § 67 blev udformet således, at skolerne uden ansøgning kunne beslutte at udbyde uddannelsen eller dele af uddannelser bortset fra faget dansk på et af de fremmedsprog, der indgår i uddannelsen som fortsættersprog. Ministeriet påpeger, at der i dag på bekendtgørelsesniveau er fastsat regler om, at der i et vist mindre omfang kan undervises på relevante fremmedsprog. Den nærmere afgrænsning af denne adgang vil afhænge af bekendtgørelsesudmøntningen.

Kapitel 11: Tilsyn, kvalitetssystem og klage

Uddybning i bemærkninger til § 73 og punkt 5 i lovforslagets almindelig bemærkninger

DEG-L ønskede, at bestemmelsen om, at ministeren kan beslutte, at afgørelser truffet af ministerets styrelser ikke kan indbringes for departementet udgår. Indvendingen blev ikke imødekommet. Bestemmelsen foreslås fastsat af formelle grunde og vedrører alene den interne organisering og fordeling af opgaver på MBUL's område. Bestemmelsen ændrer ikke ved eksisterende klageadgange fra institutionen til ministeriet.

Økonomi

DEG-L ønskede fuld kompensation for de merudgifter, reformen bringer. Dette blev ikke imødekommet.